

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 16. november 2017
Kontor: Statsrets- og Menneske-
retskontoret
Sagsbeh: Jacob Guldberg Rasmus-
sen
Sagsnr.: 2017-0030-0226
Dok.: 544041

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 953 (Alm. del), som Folketin-
gets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 18. september 2017.
Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Caroline Østergaard Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 953 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om der er åbenbare forskelle mellem dansk og tysk lovgivning vedrørende retten til at danne foreninger, herunder om den danske lovgivning om beskyttelse af foreninger er mere rigid end den tyske?”

Svar:

1. Justitsministeriet har forstået spørgsmålet således, at der ønskes svar på, om der efter tysk ret er en videre adgang til at forbyde foreninger end efter dansk ret, og at der ikke med spørgsmålet sigtes til muligheden for at oprette foreninger.

2. Som anført i bidraget fra de tyske myndigheder i den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg kan der efter den tyske foreningslovs § 3 nedlægges forbud mod en forening, hvis det bevises, at foreningens formål eller aktiviteter er i strid med straffelovgivningen.

Efter grundlovens § 78 kan en forening opløses ved dom, hvis foreningen har et ulovligt øjemed, herunder eventuelt at den søger at nå sit mål ved vold. Opløsning af en forening ved dom under henvisning til, at foreningen har et ulovligt øjemed, vil efter Justitsministeriets opfattelse i almindelighed kunne komme på tale, hvis en forening eller dens medlemmer som et almindeligt led i foreningens virksomhed overtræder eller har til hensigt at overtræde lovgivningen, herunder straffeloven.

Som anført i den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 952 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg findes der hverken i forarbejderne til grundlovens § 78, den statsretlige litteratur eller i retspraksis præcise anvisninger af, hvad der skal til for at skride til opløsning af en forening. Domstolene har endvidere ikke behandlet en sag om opløsning af en forening ved dom siden 1920'erne, og spørgsmålet må derfor i vidt omfang anses for uafklaret. Det er på den baggrund ikke umiddelbart muligt nærmere at angive, om der efter tysk ret er en videre adgang til at forbyde foreninger end efter dansk ret.

Det bemærkes endvidere, at det er forbundet med usikkerhed at foretage en umiddelbar sammenligning mellem dansk og tysk ret alene på baggrund af de kortfattede oplysninger om tysk ret, som Justitsministeriet har modtaget til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. 951 til 960 (Alm. del) fra Folketingets

Retsudvalg.

Det bemærkes dog, at betingelserne for at forbyde en forening efter den tyske foreningslovs § 3 med henvisning til den tyske grundlovs § 9, stk. 2, efter ordlyden af bestemmelserne ikke i væsentlighed synes at adskille sig fra betingelserne for opløsning i den danske grundlovs § 78, stk. 1 og 2.

Som anført i den samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 951 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg fremgår det af bidraget fra de tyske myndigheder, at princippet om ”in dubio pro reo” (tvivlen skal komme den sigtede til gode) ikke finder anvendelse i tyske sager om forbud mod foreninger, som behandles efter forvaltningsprocessuelle regler.

Dansk ret adskiller sig herfra, da retsplejelovens § 684, stk. 1, nr. 2, hvorefter sager, hvorunder det offentlige nedlægger påstand om ophævelse af en forening, behandles efter strafferetsplejens regler, hvilket efter Justitsministeriets opfattelse må antages at indebære, at princippet om ”in dubio pro reo” vil finde anvendelse i en dansk sag om opløsning af en forening. Det betyder, at anklagemyndigheden i en opløsningssag vil skulle løfte bevisbyrden for, at den pågældende forening uden for enhver rimelig tvivl har et ulovligt øjemed. Det bemærkes, at bestemmelsen ikke angår de nærmere betingelser for at kunne opløse en forening, som er fastsat i grundlovens § 78, men vedrører procesformen for gennemførslen af en opløsningssag.

3. I forbindelse med den aktuelle undersøgelse af mulighederne for at søge bandegruppen Loyal to Familia (LTF) opløst, har Rigsadvokaten den 2. november 2017 meddelt, at der er grundlag for at gå videre med en sag om opløsning af gruppen.

Jeg har på denne baggrund anmodet Rigsadvokaten om at forberede en sag om opløsning af LTF. Det er forventningen, at efterforskningen af opløsningssagen vil kunne være færdig i løbet af 1. halvår 2018. Ved tilrettelæggelsen af det videre arbejde med en opløsningssag vil der bl.a. skulle tages hensyn til, at der verserer en række efterforskninger og straffesager vedrørende medlemmer af banden, som vil kunne være af væsentlig betydning for opløsningssagen.

Justitsministeriet overvejer i den forbindelse behovet for eventuelle ændringer af bestemmelser, der supplerer grundlovens § 78, herunder reglerne om konsekvenserne af en opløsning af en forening og reglerne om, hvorledes en opløsningssag behandles ved domstolene.